

قوانین و مقررات خودرو

با تکیه بر:

حقوق و تکالیف خودروسازان،
وارد کنندگان و مصرف کنندگان خودرو

مؤلفین:

ابومحمد عسگرخانی، دکتری روابط بین‌الملل (عضو هیات علمی دانشگاه تهران)

علی حمزه پور، دکتری حقوق بین‌الملل

علیرضا برنجی باقری، دکتری حقوق خصوصی

با دبیاچه:

دکتر عباسعلی غیاثی

www.honar-eaftab.ir

عنوان قراردادی:	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور:	Iran. Laws, etc قوانین و مقررات خودرو با تکیه بر حقوق و تکالیف خودروسازان، وارد کنندگان و مصرف کنندگان خودرو مؤلفین: ابومحمد عسگر خانی، علی حمزه پور، علیرضا برنجی باقری؛ با دیباچه عباسعلی غیاثی.
مشخصات نشر:	تهران: هنر آفتاب، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری:	۲۳۲ ص: جدول.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۹۱-۳-۱ - ۳۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۲۳۲.
موضوع:	اتومبیل ها -- صنعت و تجارت -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع:	Automobile industry and trade -- Law and legislation -- Iran
موضوع:	اتومبیل ها -- قوانین و مقررات
موضوع:	Automobiles--Law and legislation
شناسه ارده:	عسگر خانی، ابومحمد، ۱۳۳۰ -
شناسه افه:	حمزه پور، علی، ۱۳۵۳ -
شناسه جزوده:	برنجی باقری، علیرضا، ۱۳۶۱ -
شناسه افه:	غیاثی، عباسعلی، مقدمه نویسی
رده بندی کنگره:	۱۳۹۷ / ۵۲ KMHT۲۲۲
رده بندی دی‌ریبی:	۳۴۳/۵۵۰ ۱۶ ۹۲
شماره کتابشناسی ملی:	۵۳۵۱۰۵

HONARE AFTAB PUBLICATION

www.honareaftab.ir

قوانین و مقررات خودرو

با تکیه بر: حقوق و تکالیف خودروسازان، وارد کنندگان و مصرف کنندگان خودرو
مؤلفین: ابومحمد عسگر خانی، علی حمزه پور، علیرضا برنجی باقری

ناشر: هنر آفتاب

ناظر: حامد توحیدی مهر

طراحی و صفحه آرایی: مصطفی خوشابی

طراحی جلد: محسن احمدی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰.۰۰۰ ریال

مرکز پخش: ۰۹۱۲۲۴۴۹۶۱۰ - ۴۴۸۷۱۲۳۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۹۱-۳-۱

"حق چاپ برای هنر آفتاب محفوظ است."

فهرست مطالب

دیباجه.....	۱۲
فصل اول - قوانین و مقررات حمایت از حقوق مصرف کنندگان خودرو.....	۱۳
مبحث اول - قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۲۳.....	۱۴
مبحث دوم - قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵.....	۱۷
مبحث سوم - آیین نامه اجرایی قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان خودرو.....	۲۳
مبحث چهارم - قانون چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات انواع خودرو و ماشین آلات راهسازی وارداتی و ساخت داخل و قطعات آنها.....	۳۷
فصل دوم - بیمه های مرتبط با خودرو و اشخاص ثالث.....	۵۱
مبحث اول - آنچه ایداز بیمه وسائط نقلیه بدانیم.....	۵۲
۱- اتومبیل تحت رهن.....	۵۲
۲- ارزش بازیافتی.....	۵۲
۳- ارزش روز اتومبیل.....	۵۲
۴- ارزیاب خسارت.....	۵۳
۵- از بین رفتن اتومبیل.....	۵۳
۶- استفاده در خارج از کشور.....	۵۴
۷- استهلاک.....	۵۴
۸- افزایش قیمت اتومبیل.....	۵۴
۹- اقساط موعد رسیده.....	۵۵
۱۰- انتقال حقوق بیمه گذار به بیمه گر.....	۵۵
۱۱- انتقال مالکیت.....	۵۵
۱۲- بازدید اولیه.....	۵۶
۱۳- بازدید سلامت.....	۵۶
۱۴- برش خسارتی.....	۵۷
۱۵- بیمه اجباری شخص ثالث.....	۵۷
۱۶- بیمه اختیاری شخص ثالث.....	۵۷

- ۱۷- بیمه بدنه ۵۸
- ۱۸- بیمه حوادث سرنشین و راننده ۵۹
- ۱۹- بیمه نامه بدنه ۶۰
- ۲۰- بیمه نامه شخص ثالث ۶۰
- ۲۱- تعداد حادثه ۶۱
- ۲۲- تعداد سیلندر ۶۱
- ۲۳- تعمیرکاران مجاز ۶۱
- ۲۴- جریمه فقدان بیمه نامه شخص ثالث ۶۲
- ۲۵- خسارت بدنی شخص ثالث ۶۲
- ۲۶- خسارت جزئی، خسارت کلی ۶۳
- ۲۷- خسارت مال شخص ثالث ۶۳
- ۲۸- درصد مسیر طرفین ۶۳
- ۲۹- دستمزد تعمیرات ۶۴
- ۳۰- دیه ۶۴
- ۳۱- سابقه رانندگی ۶۵
- ۳۲- سال ساخت ۶۵
- ۳۳- سرقت پس از حادثه ۶۵
- ۳۴- سرقت جزئی ۶۵
- ۳۵- سرقت درجا ۶۵
- ۳۶- سرقت کلی ۶۶
- ۳۷- سرنشین ۶۶
- ۳۸- سن راننده ۶۶
- ۳۹- شخص ثالث ۶۷
- ۴۰- شماره شاسی ۶۷
- ۴۱- صندوق تأمین خسارت های بدنی ۶۷
- ۴۲- ظرفیت ۶۷
- ۴۳- عوارض وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۶۷

- ۴۴- غرامت فوت ۶۸
- ۴۵- غرامت نقص عضو ۶۹
- ۴۶- کارت سبز ۶۹
- ۴۷- کارشناس پذیرش ۶۹
- ۴۸- کارشناس خسارت ۷۰
- ۴۹- کارشناس محاسب ۷۰
- ۵۰- کاهش ارزش اتومبیل ۷۰
- ۵۱- گزارش مقامات انتظامی ۷۱
- ۵۲- گزارش مقامات قضایی ۷۱
- ۵۳- گواهی نامه رانندگی ۷۱
- ۵۴- گواهی امه رانندگی بین‌المللی ۷۲
- ۵۵- لوازم اضافی ۷۲
- ۵۶- لوازم تعویضی ۷۳
- ۵۷- لوازم فرسوده ۷۳
- ۵۸- مبلغ بیمه (در بیمه بدنه) ۷۳
- ۵۹- مبلغ بیمه (در بیمه حوادث سرنشینی و راننده) ۷۳
- ۶۰- مبلغ بیمه (در بیمه شخص ثالث) ۷۴
- ۶۱- متصرف غیرقانونی ۷۴
- ۶۲- مستی راننده ۷۴
- ۶۳- مشخصات اتومبیل ۷۴
- ۶۴- مهلت پرداخت خسارت ۷۵
- ۶۵- نرخ دیه قتل ۷۵
- ۶۶- نوع استفاده ۷۶
- ۶۷- نوع وسیله نقلیه ۷۶
- ۶۸- وسیله نقلیه موتوری زمینی ۷۷
- ۶۹- هزینه ایاب و ذهاب ۷۷
- ۷۰- هزینه پزشکی ۷۷

۷۸	هزینه نجات و حمل
۷۸	مبحث دوم- قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه.
۱۰۹	مبحث سوم- آیین نامه تعیین سقف حق بیمه شخص ثالث و نحوه تخفیف، افزایش یا تقسیط آن.
۱۱۴	مبحث چهارم- بیمه بدنه وسایل نقلیه زمینی
	مبحث پنجم- قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه
۱۲۴	موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث
۱۳۵	فصل سوم- مالیات و سائط نقلیه
۱۳۶	مبحث اول- بخشنامه جدید مالیاتی صاحبان مشاغل خودرویی
۱۴۰	مبحث دوم- سایر مالیات ها و عوارض خاص (مواد ۴۲ تا ۵۳)
۱۴۷	مبحث سوم- آیین نامه اجرایی مالیات نقل و انتقال دست دوم به بعد انواع خودرو
۱۵۱	فصل چهارم- مسئولیت های تولیدکنندگان خودرو
۱۵۲	مبحث اول- حق خریداران خودرو (مصرف کنندگان)
۱۵۴	مبحث دوم- مبنای مسئولیت ناشی از تولید و عرضه کالای معیوب
۱۵۴	۱- مسئولیت قراردادی
۱۵۵	۲- مسئولیت محض
۱۵۵	۳- تقصیر عرضه کننده
۱۵۶	۴- تضمین ضمنی
۱۵۸	مبحث سوم- تعهدات عرضه کنندگان
۱۵۸	۱- رفع نقص و عیب
۱۵۸	۲- جبران خسارت
۱۵۹	۳- تعویض یا استرداد خودروی معیوب
۱۵۹	مبحث چهارم- دامنه مسئولیت
۱۵۹	۱- از لحاظ زیان دیده
۱۶۱	رأی دادگاه
۱۶۱	۲- از نظر عامل زیان
۱۶۲	۳- از لحاظ تعریف عیب
۱۶۲	۴- از نظر خسارت قابل جبران

- ۵- از نظر مدت مسئولیت ۱۶۲
- ۶- دوره ضمانت ۱۶۳
- ۷- سلب و اسقاط مسئولیت ۱۶۳
- فصل پنجم- تاثیرات خودرو و هابر محیط زیست** ۱۶۵
- مبحث اول- مساله آلودگی هوا ۱۶۶
- مبحث دوم- خطر آلودگی هوای داخل خودرو ۱۷۱
- مبحث سوم- فناوری های نوین در خودروهای جدید برای سازگاری با شرایط زیست محیطی ۱۷۳
- ۱- راه کارها- رای سازگاری خودروها با شرایط زیست محیطی ۱۷۴
- مبحث چهارم- اهمیت صنعت CNG در حفاظت از محیط زیست و نقش صنعت خودرو ۱۷۴
- ۱- مروجی برای صنعت CNG در خودرو سازی کشور ۱۷۷
- ۲- نقش شرکت های تولید کننده مخزن در صنعت CNG ۱۷۸
- مبحث پنجم- حل مشکلات ۱۷۸
- مبحث ششم- رانندگی بر گاز ۱۷۹
- ۱- همیشه دنده درست را انتخاب کنید ۱۷۹
- ۲- رانندگی روان با سرعت متعادل ۱۸۰
- ۳- بیش از حد از به خودرو خود فشار وارد نکنید ۱۸۱
- ۴- فشار باد لاستیک های خودرو را بطور مداوم بررسی کنید ۱۸۱
- ۵- سفر خود را برنامه ریزی کنید ۱۸۲
- ۶- رانندگی با پنجره های بسته ۱۸۲
- ۷- مدیریت سیستم هایی که تشنه قدرت و توان هستند ۱۸۳
- ۸- خودرو خود را بطور متداول سرویس ببرید ۱۸۳
- ۹- بصورت نرم برانید ۱۸۴
- فصل ششم- مقررات مختلفه** ۱۸۵
- مبحث اول- مقررات به روز شده از شرایط واردات خودرو به کشور ۱۸۶
- مبحث دوم- مقررات و ضوابط حمل بار در جاده های کشور ۱۸۸
- ۱- ضوابط حمل بار ۱۸۸
- ۲- مقررات حمل و نقل بار در راه ها ۱۸۹

مبحث سوم- ضوابط تبلیغات در ناوگان حمل و نقل عمومی کشور، ابلاغی وزارت کشور به شماره ۳۷/۳/۱/۱۲۱۹۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱۱	۱۹۲
مبحث چهارم- اهمیت رانندگی تدافعی و لزوم اجرای آن در کشور	۱۹۵
مبحث پنجم- رانندگی تدافعی و چرا	۱۹۵
مبحث ششم- دستورالعمل شرایط و ضوابط خدمات پس از فروش صنعت خودرو (بازنگری ۳)	۱۹۷
بخش اول- کلیات	۱۹۸
بخش دوم- شاخص های ارزیابی خدمات پس از فروش شرکت های عرضه کننده خودرو و نمایندگی های مجاز	۲۰۲
چگونگی اجرای فرایند ارزیابی خدمات پس از فروش عرضه کنندگان خودرو و نمایندگی های مجاز آنها	۲۰۴
چگونگی رتبه بندی، عرضه کنندگان خودرو و نمایندگی های مجاز آنها	۲۰۹
بخش سوم- شرایط و ضوابط مربوط به نمایندگی های مجاز	۲۱۱
شرایط و ضوابط مربوط به نمایندگی های مجاز خودروهای سبک	۲۱۲
دوره های آموزشی	۲۱۶
شرح وظایف	۲۱۶
سوابق تحصیلی و کاری	۲۱۷
دوره های آموزشی	۲۱۷
مبحث هفتم- آئین نامه اجرایی ارتقاء سطح کیفی خدمات پس از فروش صنعت خودرو مربوط به عرضه کنندگان خودرو سبک	۲۲۹
منابع	۲۳۲

دیباچه

امروزه خرید و استفاده روزافزون مردم از خودرو به اوج خود رسیده و این مهم نیاز به قوانین و مقررات در این حوزه را بیش از پیش نمایان می‌کند. البته در این خصوص گام‌های بسیار موثری توسط نهادهای تقنینی صورت گرفته است. اطلاع خودروسازان و مصرف‌کنندگان از مقررات و قوانین حوزه خودرو، بخش مهمی از حقوق شهروندی در جامعه به شمار می‌آید. همانگونه که حق هر خودرو سازی است که در بازار رقابت خودرو محصولات خود را بدون دغدغه و با سیاستها، شرایط و ضوابط تعیین شده عرضه نماید، حق خریداران و مصرف‌کنندگان خودرو نیز در قوانین و مقررات دیده شده و آگاهی از این حقوق، استفاده از خودرو را لذت بخش تر کرده و تضییع حقوق طرفین (خودروساز و خودرو سوار) جلوگیری می‌کند.

همانگونه که توسعه صنعت خودروسازی با تکیه بر فرآیندهای دانش‌محور می‌تواند به عنوان یکی از مولدترین صنایع کشور، فضای مناسبی را به لحاظ کسب‌وکار ایجاد کند و با مشارکت پایدار با شرکت‌های صنعت خودروسازی جهان به جذب سرمایه‌گذاری خارجی همت‌گمارد تا در کنار جلب رضایت مصرف‌کنندگان داخلی، سهم ایران را در بازار جهانی ارتقا بخشد؛ به همان نسبت نیز آشنایی با موزین، مولفه‌ها و حقوق خودرو سازان، مصرف‌کنندگان و حقوق عابرین ضروری و انکار‌ناپذیر خواهد بود.

اما خودرو تنها در کشور تولید نمی‌شود. این روزها شاهد تجارت عظیم در حوزه واردات خودرو هستیم، با توجه به اینکه انسان‌ها در خودروها شرکت‌های خارجی هستند و عده‌ای اقدام به وارد کردن این اتومبیل‌ها می‌کنند. بنابراین، حقوق مربوطه را پیچیده تر می‌کند. چرا که در مواقع بروز اختلاف و خسارتهای احتمالی، دسترسی به سازنده با مشکل مواجه می‌باشد.

قوانین حاکم بر این روابط، قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶ قانون خاص مقدم و قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان مصوب ۱۳۸۸ قانون عام مؤخر است. چنانچه قانونی اولی در خصوص حقوق مصرف‌کننده خودرو، مضمّن حکمی نباشد، میتوان به قانون اخیر که قانون مادر در زمینه حقوق مصرف‌کنندگان بطور کلی است مراجعه کرد و چنانچه هر دو قانون در این زمینه ساکت باشند، لازم است به نظام حقوق مدنی متوسل شد. علی‌هذا آشنایی با حقوق طرفین این پدیده قرن می‌تواند حقوق تولیدکننده و مصرف‌کننده را تضمین نماید. به امید روزهای درخشان در صنعت خودروسازی و آگاهی همه شهروندان از حقوق و تکالیف خود در این حوزه نو پدید.

دکتر عباسعلی غیائی